

EL

EL

EL

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 16.3.2011
COM(2011) 127 τελικό

2011/0060 (CNS)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των καταχωρημένων συντρόφων

{COM(2011) 125 τελικό}

{COM(2011) 126 τελικό}

{SEC(2011) 327 τελικό}

{SEC(2011) 328 τελικό}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

1.1. Γενικό πλαίσιο

Το άρθρο 67 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζει, στην παράγραφο 1, ότι η Ένωση συγκροτεί χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, με σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των διαφορετικών νομικών συστημάτων. Η παράγραφος 4 του συγκεκριμένου άρθρου προβλέπει ότι η Ένωση διευκολύνει την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, ιδίως με την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών και εξώδικων αποφάσεων σε αστικές υποθέσεις. Το άρθρο 81 της ίδιας συνθήκης αναφέρει ρητά μέτρα, με τα οποία διασφαλίζεται «η αμοιβαία αναγνώριση μεταξύ των κρατών μελών των δικαστικών και εξώδικων αποφάσεων και η εκτέλεσή τους» καθώς και «η συμβατότητα των κανόνων που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη όσον αφορά την άρση των συγκρούσεων ως προς το εφαρμοστέο δίκαιο και τη δικαιοδοσία». Πολλές νομικές πράξεις έχουν ήδη θεσπιστεί με τη συγκεκριμένη νομική βάση, ιδιαίτερα ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003, οι οποίες όμως δεν ενσωματώνουν τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρημένων συντρόφων στο πεδίο εφαρμογής τους.

Το πρόγραμμα μέτρων για την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης των αποφάσεων επί αστικών και εμπορικών υποθέσεων¹, που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 30 Νοεμβρίου 2000, προέβλεπε ήδη την εκπόνηση πράξης για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση των αποφάσεων στον τομέα των «περιουσιακών σχέσεων των συζύγων και των περιουσιακών συνεπειών του χωρισμού των εκτός γάμου ζευγαριών». Το πρόγραμμα της Χάγης², που εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 4ης και 5ης Νοεμβρίου 2004, το οποίο καθιέρωσε ως πρώτη προτεραιότητα την εφαρμογή του προγράμματος αμοιβαίας αναγνώρισης του 2000, κάλεσε την Επιτροπή να συντάξει Πράσινη Βίβλο για τη «ρύθμιση της σύγκρουσης νόμων όσον αφορά τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων, καθώς και το ζήτημα της δικαιοδοσίας και της αμοιβαίας αναγνώρισης» και τόνισε την ανάγκη θέσπισης, μέχρι το 2011, νομικής πράξης στον συγκεκριμένο τομέα.

Το πρόγραμμα της Στοκχόλμης, που εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 11 Δεκεμβρίου 2009, αναφέρει επίσης ότι η αμοιβαία αναγνώριση πρέπει να επεκταθεί στις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων και στις περιουσιακές συνέπειες του χωρισμού ζευγαριών.

Στην «Έκθεση του 2010 για την ιθαγένεια της Ένωσης: άρση των εμποδίων στα δικαιώματα των πολιτών της ΕΕ»³, που εγκρίθηκε στις 27 Οκτωβρίου 2010, η Επιτροπή αναγνώρισε ότι η αβεβαιότητα όσον αφορά τα δικαιώματα ιδιοκτησίας των διεθνών ζευγαριών αποτελεί ένα από τα κύρια εμπόδια που συνεχίζουν να συναντούν στην καθημερινή ζωή τους οι πολίτες της ΕΕ όταν ασκούν τα δικαιώματά τους ως πολίτες της ΕΕ πέραν των εθνικών συνόρων. Στην εν λόγω έκθεση, η Επιτροπή πρότεινε, ως εκ τούτου, ως μέσο αντιμετώπισης την έκδοση το 2011 πρότασης νομοθετικής πράξης που να παρέχει τη δυνατότητα στα διεθνή ζευγάρια (σύζυγοι ή καταχωρημένοι σύντροφοι) να γνωρίζουν ευκολότερα ποια δικαστήρια είναι αρμόδια και ποια νομοθεσία εφαρμόζεται στα ιδιοκτησιακά τους δικαιώματα.

¹ ΕΕ C 12 της 15.1.2001, σ. 1.

² ΕΕ C 53 της 3.3.2005, σ. 1.

³ COM(2010) 603.

1.2. Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η αυξημένη κινητικότητα των προσώπων εντός ενός χώρου χωρίς εσωτερικά σύνορα συνεπάγεται σημαντική αύξηση των ενώσεων διαφόρων μορφών μεταξύ υπηκόων διαφορετικών κρατών μελών και την παρουσία αυτών των ζευγαριών σε ένα κράτος μέλος του οποίου δεν έχουν την ιθαγένεια, που συχνά συνοδεύεται από την απόκτηση περιουσιακών αγαθών που βρίσκονται στο έδαφος διαφόρων χωρών της Ένωσης. Μια μελέτη που πραγματοποιήθηκε από την κοινοπραξία ASSER-UCL⁴ το 2003 καταδεικνύει τη σημασία του φαινομένου των διεθνών ζευγαριών στο εσωτερικό της Ένωσης και τις πρακτικές και νομικές δυσκολίες τις οποίες αντιμετωπίζουν, τόσο κατά την καθημερινή διαχείριση των περιουσιακών αγαθών του ζεύγους όσο και κατά τη στιγμή της διανομής τους, που καθίσταται αναγκαία σε περίπτωση χωρισμού του ζεύγους ή θανάτου ενός εκ των μελών του. Αν η πλέον τρέχουσα μορφή ζεύγους είναι ο γάμος, έχουν δημιουργηθεί σε μεγάλη έκταση νέες μορφές ζεύγους, μεταξύ των οποίων η καταχωρημένη συμβίωση, η οποία αφορά την ένωση δύο προσώπων τα οποία έχουν σταθερή σχέση επίσημα καταχωρημένη από δημόσια αρχή. Οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα ζευγάρια που έχουν καταχωρήσει τη σχέση τους συνδέονται συχνά με τη μεγάλη ανομοιογένεια που παρατηρείται μεταξύ των εφαρμοστέων κανόνων, τόσο ουσιαστικού όσο και ιδιωτικού διεθνούς δικαίου, που διέπουν τις περιουσιακές σχέσεις αυτών των ζευγαριών.

Λόγω των ιδιαιτεροτήτων της καταχωρημένης συμβίωσης και του γάμου και των διαφορετικών νομικών συνεπειών αυτών των μορφών ένωσης, η Επιτροπή υποβάλλει δύο αυτοτελείς προτάσεις κανονισμών: μία σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των καταχωρημένων συντρόφων και μία σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων.

Η παρούσα πρόταση αποσκοπεί κυρίως να διαμορφώσει ένα σαφές νομικό πλαίσιο στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που να καλύπτει τον καθορισμό της διεθνούς δικαιοδοσίας και το εφαρμοστέο δίκαιο στις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρημένων συντρόφων, και να διευκολύνει την κυκλοφορία των αποφάσεων και των δημόσιων εγγράφων μεταξύ των κρατών μελών.

2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ – ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Πριν από την κατάρτιση της παρούσας πρότασης, πραγματοποιήθηκε ευρεία διαβούλευση με τα κράτη μέλη, τα υπόλοιπα θεσμικά όργανα και τους πολίτες. Μετά τη μελέτη του 2003, η Επιτροπή δημοσίευσε στις 17 Ιουλίου 2006 Πράσινη Βίβλο για τη ρύθμιση της σύγκρουσης νόμων όσον αφορά τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων, καθώς και το ζήτημα της διεθνούς δικαιοδοσίας και της αμοιβαίας αναγνώρισης⁵, που έδωσε λαβή για την έναρξη ευρείας διαβούλευσης στο συγκεκριμένο τομέα. Συγκροτήθηκε από την Επιτροπή ομάδα εμπειρογνομόνων, με την επωνυμία « PRM/III » για την εκπόνηση της πρότασης. Τα μέλη αυτής της ομάδας προέρχονταν από διάφορα σχετικά επαγγέλματα που αντιπροσώπευαν τις διάφορες ευρωπαϊκές νομικές παραδόσεις και συνεδρίασαν πέντε φορές μεταξύ 2008 και 2010. Η Επιτροπή διοργάνωσε επίσης, στις 28 Σεπτεμβρίου 2009, δημόσια ακρόαση στο πλαίσιο της οποίας οι ανταλλαγές απόψεων με εκατό περίπου συμμετέχοντες επιβεβαίωσαν την ανάγκη να υπάρξει νομική πράξη της Ένωσης στον

⁴ Μελέτη σχετικά με τις περιουσιακές σχέσεις των έγγαμων και μη ζευγαριών με βάση το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο και το εγχώριο δίκαιο των κρατών μελών της Ένωσης, Κοινοπραξία ASSER-UCL, http://europa.eu.int/comm/justice_home/doc_centre/civil/studies/doc_civil_studies_en.htm

⁵ COM(2006) 400.

συγκεκριμένο τομέα που να καλύπτει κυρίως τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και την εκτέλεση των αποφάσεων. Διοργανώθηκε επίσης συνεδρίαση με τους εθνικούς εμπειρογνώμονες, στις 23 Μαρτίου 2010, για να συζητηθούν τα κύρια σημεία της υπό προπαρασκευή πρότασης.

Τέλος, η Επιτροπή πραγματοποίησε κοινή μελέτη επιπτώσεων για τις προτάσεις κανονισμών που αφορούν αντίστοιχα τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρημένων συντρόφων και τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων. Η μελέτη αυτή επισυνάπτεται στην παρούσα πρόταση.

3. ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

3.1. Νομική βάση

Νομική βάση της παρούσας πρότασης είναι το άρθρο 81 παράγραφος 3 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με το οποίο αναγνωρίζεται στο Συμβούλιο η αρμοδιότητα να θεσπίζει, κατόπιν διαβούλευσης με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μέτρα για θέματα οικογενειακού δικαίου τα οποία έχουν διασυνοριακές επιπτώσεις.

Όπως ισχύει και για τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων, οι περιουσιακές σχέσεις που υφίστανται μεταξύ συντρόφων αφενός, και μεταξύ συντρόφων και τρίτων αφετέρου, εξαρτώνται από την προηγούμενη ύπαρξη σχέσης καταχωρημένης συμβίωσης. Πράγματι, οι περιουσιακές σχέσεις των καταχωρημένων συντρόφων δημιουργούνται με την καταχώρηση της συμβίωσής τους- όπως αντίστοιχα οι περιουσιακές σχέσεις των συζύγων δημιουργούνται με τον γάμο- και παύουν να υπάρχουν με τη διάλυση της σχέσης. Με την καταχώρηση της συμβίωσής τους ενώπιον δημόσιας αρχής, οι σύντροφοι δημιουργούν μεταξύ τους σταθερές και νομικώς αναγνωρισμένες σχέσεις. Εξάλλου, τα περισσότερα κράτη μέλη που προβλέπουν στη νομοθεσία τους κανόνες εφαρμοστέους στη σχέση συμβίωσης εξομοιώνουν αυτόν το θεσμό, στο μέτρο του δυνατού, με τον θεσμό του γάμου.

Στόχος της παρούσας πρότασης είναι να θεσπίσει ένα πλήρες σύνολο κανόνων ιδιωτικού διεθνούς δικαίου που να διέπουν τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρημένων συντρόφων. Η πρόταση αφορά, κατά συνέπεια, τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των καταχωρημένων συντρόφων. Οι κανόνες που περιλαμβάνονται στην πρόταση εφαρμόζονται αποκλειστικά στις καταστάσεις διασυνοριακού χαρακτήρα. Ικανοποιείται τοιούτοτρόπως η αξίωση της διασυνοριακής επίπτωσης που προβλέπεται στο άρθρο 81 παράγραφος 3 της συνθήκης.

3.2. Αρχή της επικουρικότητας

Οι στόχοι της πρότασης μπορούν να επιτευχθούν μόνο με τη θέσπιση κοινών κανόνων για τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρημένων συντρόφων, οι οποίοι πρέπει να είναι πανομοιότυποι, ούτως ώστε να διασφαλίζεται ασφάλεια δικαίου και προβλεψιμότητα για τους πολίτες. Ως εκ τούτου, τυχόν μονομερής δράση των κρατών μελών θα αντέβαινε στον συγκεκριμένο στόχο. Δεν υπάρχουν στον συγκεκριμένο τομέα ισχύουσες διεθνείς συμβάσεις, εκτός από τη σύμβαση για την αναγνώριση της καταχωρημένης συμβίωσης, της 5^{ης} Σεπτεμβρίου 2007, της «Διεθνούς επιτροπής για την προσωπική κατάσταση». Όμως, αυτή η σύμβαση αφορά μόνον την αναγνώριση των σχέσεων συμβίωσης και δεν έχει τεθεί σε ισχύ, με αποτέλεσμα να μη φαίνεται ικανή να προσφέρει τις αναμενόμενες λύσεις σε σχέση με το εύρος των προβλημάτων που αναφέρονται στην παρούσα πρόταση, τα οποία επισημάνθηκαν τόσο στη μελέτη επιπτώσεων όσο και στο πλαίσιο της δημόσιας

διαβούλευσης. Δεδομένου του χαρακτήρα και της κλίμακας των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι πολίτες, οι στόχοι μπορούν να επιτευχθούν μόνο στο επίπεδο της Ένωσης

3.3. Αρχή της αναλογικότητας

Η πρόταση είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας υπό την έννοια ότι περιορίζεται αυστηρά σε αυτό που είναι αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων της. Η πρόταση δεν εναρμονίζει το δίκαιο των κρατών μελών που διέπει τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρημένων συντρόφων. Δεν έχει επίσης συνέπειες όσον αφορά τη φορολόγηση της εκκαθάρισης των περιουσιακών σχέσεων των καταχωρημένων συντρόφων με βάση τη νομοθεσία των κρατών μελών. Η παρούσα πρόταση δεν θα δημιουργήσει οποιαδήποτε νέα οικονομικά ή διοικητικά βάρη για τους πολίτες και συνεπάγεται πολύ περιορισμένο πρόσθετο βάρος για τις οικείες εθνικές αρχές.

3.4. Επίπτωση στα θεμελιώδη δικαιώματα

Σύμφωνα με τη στρατηγική της Ένωσης για την αποτελεσματική εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση⁶, η Επιτροπή επαλήθευσε ότι η πρόταση σέβεται τα δικαιώματα που περιλαμβάνονται στον Χάρτη.

Δεν θίγει το δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής και το δικαίωμα γάμου και ίδρυσης οικογένειας που προβλέπονται αντίστοιχα στα άρθρα 7 και 9 του Χάρτη.

Το δικαίωμα ιδιοκτησίας, που προβλέπεται στο άρθρο 17 του Χάρτη, ενισχύεται. Η προβλεψιμότητα ως προς το εφαρμοστέο δίκαιο στο σύνολο των περιουσιακών αγαθών του ζεύγους θα δώσει πράγματι στους καταχωρημένους συντρόφους τη δυνατότητα αποτελεσματικότερης απόλαυσης του δικαιώματός τους στην ιδιοκτησία.

Η Επιτροπή επαλήθευσε επίσης ότι λαμβάνεται υπόψη το άρθρο 21 για την απαγόρευση διακρίσεων.

Τέλος, οι προτεινόμενες διατάξεις βελτιώνουν την πρόσβαση στη δικαιοσύνη στην Ένωση για τους πολίτες και, ιδιαίτερα, για τα ζευγάρια που συνδέονται με σχέση καταχωρημένης συμβίωσης. Διευκολύνουν την εφαρμογή του άρθρου 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, που κατοχυρώνει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου. Με τη θέσπιση αντικειμενικών κριτηρίων για τον προσδιορισμό του αρμόδιου δικαστηρίου, αποφεύγονται οι παράλληλες διαδικασίες καθώς και οι εσπευσμένες προσφυγές στα δικαστήρια εκ μέρους του πιο ενεργού διαδίκου.

3.5. Επιλογή του μέσου

Η ασφάλεια δικαίου και η προβλεψιμότητα μπορούν να επιτευχθούν μόνο μέσω σαφών και ενιαίων κανόνων και, για τον λόγο αυτό, είναι επιβεβλημένη η έκδοση κανονισμού. Οι προτεινόμενοι κανόνες όσον αφορά τη διεθνή δικαιοδοσία και το εφαρμοστέο δίκαιο είναι επακριβείς και λεπτομερείς και δεν απαιτούν μεταφορά στο εθνικό δίκαιο. Οι στόχοι της ασφάλειας δικαίου και της προβλεψιμότητας θα ετίθεντο υπό αμφισβήτηση αν τα κράτη μέλη διέθεταν περιθώριο αξιολόγησης κατά την εφαρμογή των κανόνων.

⁶ Ανακοίνωση της Επιτροπής, COM(2010) 573, της 19.10.2010.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ, ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΟΧΗ ΜΕ ΤΙΣ ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ

4.1. Δημοσιονομικές επιπτώσεις

Η πρόταση δεν θα έχει επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της Ένωσης.

4.2. Απλούστευση

Η εναρμόνιση των κανόνων διεθνούς δικαιοδοσίας θα απλουστεύσει σημαντικά τις διαδικασίες παρέχοντας τη δυνατότητα προσδιορισμού, βάσει κοινών κανόνων, του δικαστηρίου που έχει δικαιοδοσία να αποφανθεί σε υπόθεση σχετική με τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρημένων συντρόφων. Η επέκταση της δικαιοδοσίας των δικαστηρίων που επιλαμβάνονται διαδικασίας κληρονομικής διαδοχής λόγω θανάτου ενός εκ των συντρόφων, κατ' εφαρμογή μελλοντικής πράξης της Ένωσης, ή διαδικασίας χωρισμού των συντρόφων στις συνδεδεμένες διαδικασίες που αφορούν το καθεστώς που διέπει τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρημένων συντρόφων, θα δώσει στους πολίτες τη δυνατότητα να εξετάζεται από το ίδιο δικαστήριο το σύνολο των ζητημάτων που αφορούν την κατάστασή τους

Η εναρμόνιση των κανόνων ιδιωτικού διεθνούς δικαίου θα απλουστεύσει σημαντικά τις διαδικασίες καθορίζοντας το εφαρμοστέο δίκαιο.

Τέλος, οι προτεινόμενοι κανόνες σχετικά με την αναγνώριση και εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων θα διευκολύνουν την κυκλοφορία τους μεταξύ κρατών μελών.

4.3. Συνοχή με τις υπόλοιπες πολιτικές της Ένωσης

Η παρούσα πρόταση εγγράφεται στο πλαίσιο του εγχειρήματος της Επιτροπής να εξαλείψει τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι πολίτες της Ένωσης στην καθημερινότητά τους, όταν ασκούν τα δικαιώματα που τους αναγνωρίζει η ΕΕ, όπως αναφέρεται στην προαναφερόμενη έκθεση του 2010 για την ιθαγένεια της Ένωσης.

5. ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ

5.1. Κεφάλαιο I: Πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

Άρθρο 1

Τα προσωπικά είδη των καταχωρημένων συντρόφων αποκλείονται ρητά από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, στο οποίο υπάγονται αποκλειστικά οι περιουσιακές σχέσεις τους. Αυτές οι περιουσιακές σχέσεις καλύπτουν ταυτόχρονα τα ζητήματα που αφορούν την καθημερινή διαχείριση των περιουσιακών αγαθών των συντρόφων, καθώς και εκείνα που συνδέονται με την εκκαθάρισή τους λόγω χωρισμού του ζεύγους ή θανάτου ενός εκ των μελών του.

Κρίθηκε προτιμητέο, όσον αφορά τον προσδιορισμό των τομέων που καλύπτονται από τη μελλοντική πράξη, να καταρτιστεί εξαντλητικός κατάλογος των θεμάτων που αποκλείονται από τον κανονισμό. Τοιουτοτρόπως, τα ζητήματα που καλύπτονται ήδη από τους ισχύοντες

κανονισμούς της Ένωσης, όπως οι υποχρεώσεις διατροφής⁷, κυρίως μεταξύ συντρόφων, και τα ζητήματα που αφορούν την ισχύ και τα αποτελέσματα των εκ χαρακτηριστικής αιτίας πράξεων μεταβίβασης⁸, θα αποκλείονται μεταξύ άλλων από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού. Τα ζητήματα που υπάγονται στο κληρονομικό δίκαιο αποκλείονται επίσης από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού.

Ο κανονισμός δεν επηρεάζει τον χαρακτήρα των εμπράγματων δικαιωμάτων επί περιουσιακών αγαθών, τον χαρακτηρισμό περιουσιακών αγαθών και δικαιωμάτων και τον προσδιορισμό των προνομίων του δικαιούχου αυτών των δικαιωμάτων. Η δημοσιότητα των εμπράγματων δικαιωμάτων, κυρίως η λειτουργία του κτηματολογίου και τα αποτελέσματα καταχώρησης ή απουσίας καταχώρησης σε αυτό, αποκλείονται επίσης από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού.

Άρθρο 2

Με στόχο τη συνοχή και προκειμένου να διευκολυνθεί η κατανόησή τους και η ομοιόμορφη εφαρμογή τους, ορισμένοι ορισμοί των εννοιών που εμφανίζονται στον παρόντα κανονισμό είναι κοινοί με άλλες ήδη ισχύουσες ή υπό διαπραγμάτευση νομικές πράξεις της Ένωσης.

Οι περιουσιακές σχέσεις των καταχωρημένων συντρόφων, οι οποίες είναι το αποκλειστικό αντικείμενο του παρόντος κανονισμού, ορίζονται κατά τρόπο ειδικό, με αποτέλεσμα να περιορίζονται στις υφιστάμενες περιουσιακές σχέσεις μεταξύ των συντρόφων και μεταξύ των συντρόφων και τρίτων, οι οποίες σχέσεις είναι απόρροια της επισημοποιηθείσας μέσω της καταχώρησης της συμβίωσης σχέσης.

Εξάλλου, ο προτεινόμενος ορισμός της έννοιας του «δικαστηρίου» έχει διατυπωθεί κατά τρόπον ώστε να περιλαμβάνει τις αρχές και τα πρόσωπα που ασκούν τα καθήκοντά τους με γενική ή ειδική μεταβίβαση αρμοδιοτήτων εκ μέρους δικαστηρίου και να επιτρέπει να εξομοιώνονται με δικαστικές αποφάσεις οι εκδιδόμενες από αυτές τις αρχές πράξεις, όσον αφορά τον τρόπο αναγνώρισης και εκτέλεσης τους σε κάποιο άλλο κράτος μέλος από εκείνο στο οποίο εκδόθηκαν.

5.2. Κεφάλαιο II: Διεθνής δικαιοδοσία

Οι δικαστικές διαδικασίες σχετικά με τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρημένων συντρόφων αφορούν συχνά την εκκαθάρισή τους η οποία προκαλείται λόγω της λήξης του ζωής του ζεύγους, εξαιτίας θανάτου ενός εξ αυτών ή χωρισμού των συντρόφων.

Ο επιδιωκόμενος στόχος από τον παρόντα κανονισμό είναι κυρίως να επιτρέψει να εξετάζονται οι διάφορες συνδεδεμένες διαδικασίες που αφορούν τους πολίτες από τα δικαστήρια του ίδιου κράτους μέλους. Για να επιτευχθεί αυτό, ο κανονισμός εξασφαλίζει την αντιστοιχία των κανόνων καθορισμού της διεθνούς δικαιοδοσίας των δικαστηρίων που καλούνται να αποφανθούν για τα περιουσιακά ζητήματα των ζευγαριών με τους κανόνες που ήδη ισχύουν ή προβλέπονται στις άλλες ευρωπαϊκές πράξεις.

⁷ Διέπονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 4/2009 (ΕΕ L 7 της 10.1.2009, σ. 1).

⁸ Διέπονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 593/2008 (ΕΕ L 177 της 4.7.2008, σ. 6).

Άρθρο 3

Τοιουτοτρόπως, τα δικαστήρια ενός κράτους μέλους που είναι κατά τόπον αρμόδια να εκδικάσουν την εκκαθάριση της κληρονομιάς ενός εκ των συντρόφων λόγω του θανάτου του, σύμφωνα με τους κανόνες που προβλέπονται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. .../...[του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων και δημοσίων εγγράφων στον τομέα της κληρονομικής διαδοχής και την καθιέρωση ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου], επεκτείνει τη δικαιοδοσία του στην εκκαθάριση των περιουσιακών σχέσεων των καταχωρημένων συντρόφων λόγω αυτής της κληρονομικής διαδοχής.

Εντούτοις, τα δικαστήρια του εν λόγω κράτους μέλους θα έχουν τη δυνατότητα να απορρίψουν αυτή την παρέκταση αρμοδιότητας αν η εγχώρια νομοθεσία του συγκεκριμένου κράτους δεν προβλέπει τον θεσμό της καταχωρημένης συμβίωσης.

Άρθρο 4

Αντιστοίχως, και προκειμένου σε περίπτωση χωρισμού των συντρόφων να μπορεί το επιληφθέν δικαστήριο ενός κράτους μέλους να κρίνει το σύνολο των ζητημάτων που προκύπτουν από τον χωρισμό χωρίς να είναι αναγκασμένοι οι σύντροφοι να ασκήσουν πλήθος αγωγών σε πολλά διαφορετικά κράτη, η αρμοδιότητα του δικαστηρίου ενός κράτους μέλους το οποίο καλείται να ασχοληθεί με τη λύση ή την ακύρωση μιας σχέσης καταχωρημένης συμβίωσης θα μπορεί, με τη συναίνεση των συντρόφων, να επεκτείνεται στα ζητήματα που σχετίζονται με τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρημένων συντρόφων και προκαλούνται από τη λύση ή την ακύρωση της σχέσης καταχωρημένης συμβίωσης.

Άρθρο 5

Ο παρών κανονισμός προβλέπει εξάλλου δικούς του κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας που εφαρμόζονται στις άλλες περιπτώσεις, και κυρίως εκτός κάθε διαδικασίας κληρονομικής διαδοχής ή χωρισμού του ζεύγους. Ένας κατάλογος συνδετικών στοιχείων που απαριθμούνται ιεραρχικά επιτρέπει να καθοριστεί το κράτος μέλος τα δικαστήρια του οποίου είναι αρμόδια να ασχοληθούν με αυτές τις διαδικασίες που αφορούν τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρημένων συντρόφων.

Τα προτεινόμενα κριτήρια είναι κυρίως η κοινή συνήθης διαμονή των συντρόφων, η τελευταία κοινή συνήθης διαμονή εφόσον ένας εκ των συντρόφων συνεχίζει να διαμένει εκεί και η συνήθης διαμονή του εναγομένου. Σε περίπτωση που, όπως στα άρθρα 3 και 4, τα δικαστήρια του κράτους μέλους που έχει προσδιορισθεί κατ' εφαρμογή των κριτηρίων που απαριθμούνται πιο πάνω δύναται να κηρύξουν εαυτά αναρμόδια σε περίπτωση που η εγχώρια νομοθεσία του εν λόγω κράτους δεν προβλέπει τον θεσμό της καταχωρημένης συμβίωσης, το άρθρο 5 προβλέπει ως τελευταίο κριτήριο τη δικαιοδοσία του κράτους μέλους όπου έγινε η καταχώρηση της συμβίωσης.

Άρθρο 6

Αυτό το άρθρο επιτρέπει, όταν δεν θεμελιώνεται η δικαιοδοσία κανενός κράτους μέλους κατ' εφαρμογή των προηγούμενων άρθρων, να προσδιορίζεται το κράτος μέλος τα δικαστήρια του οποίου θα μπορούν, κατ' εξαίρεση, να ασχολούνται με τη συγκεκριμένη διαδικασία. Αυτός ο κανόνας κατοχυρώνει την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για τους συντρόφους και τους τρίτους ενδιαφερομένους, όταν ένα ή περισσότερα περιουσιακά αγαθά ενός εκ των συντρόφων ή

αμφοτέρων βρίσκονται στο έδαφος αυτού του κράτους μέλους, όπως επίσης όταν οι δύο σύντροφοι έχουν την κοινή ιθαγένεια αυτού του κράτους μέλους.

5.3. Κεφάλαιο III: Εφαρμοστέο δίκαιο

Άρθρο 15

Οι διαφορές που υφίστανται μεταξύ των εθνικών νομοθεσιών των κρατών μελών που προβλέπουν τον θεσμό της καταχωρημένης συμβίωσης υπαγορεύουν την αρχή η οποία προκρίνεται στον παρόντα κανονισμό, δηλαδή την εφαρμογή στις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρημένων συντρόφων του δικαίου του κράτους καταχώρησης. Η αρχή αυτή φαίνεται συμβατή με τις νομικές διατάξεις των κρατών μελών σχετικά με την καταχωρημένη συμβίωση, οι οποίες προβλέπουν τη γενικευμένη εφαρμογή του δικαίου του κράτους καταχώρησης και δεν προβλέπουν την ευχέρεια των συντρόφων να επιλέξουν άλλο δίκαιο πλην του δικαίου του κράτους καταχώρησης, μολονότι τους αναγνωρίζεται η δυνατότητα να συνάπτουν συμβάσεις μεταξύ τους.

Η επιβεβαίωση της εν λόγω αρχής συνεπάγεται στην πράξη την υπαγωγή στο ίδιο εφαρμοστέο δίκαιο του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων του ζευγαριού τα οποία υπόκεινται στις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρημένων συντρόφων, ανεξαρτήτως του είδους τους και του τόπου στον οποίον βρίσκονται.

Άρθρο 16

Ο κανόνας σύγκρουσης νόμων που θεμελιώνεται από το προηγούμενο άρθρο εφαρμόζεται σε όλες τις μορφές καταχωρημένης συμβίωσης, ανεξάρτητα από το κράτος στο οποίο συνάφθηκαν, και όχι μόνον στις καταχωρημένες σχέσεις συμβίωσης που συνάπτονται σε ένα κράτος μέλος.

Άρθρο 17

Για να ληφθούν υπόψη οι κανόνες εφαρμογής που είναι απαραίτητοι σε κάθε κράτος μέλος και, κυρίως, εκείνοι που αφορούν την προστασία της οικογενειακής στέγης, η συγκεκριμένη διάταξη επιτρέπει σε ένα κράτος μέλος να θέτει κατά μέρος την εφαρμογή αλλοδαπού δικαίου προς όφελος του δικού του δικαίου. Τοιουτοτρόπως, για να κατοχυρωθεί η προστασία της οικογενειακής στέγης, ένα κράτος μέλος στην επικράτεια του οποίου βρίσκεται η συγκεκριμένη στέγη θα μπορεί να επιβάλλει τους δικούς του κανόνες προστασίας της οικογενειακής στέγης. Κατ' εξαίρεση, το συγκεκριμένο κράτος μπορεί να εφαρμόζει «κατά προτίμηση» το δικό του δίκαιο σε κάθε πρόσωπο που ζει στην επικράτειά του αντί των διατάξεων της σύμβασης καταχωρημένης συμβίωσης του συγκεκριμένου προσώπου που έχει συναφθεί σε κάποιο άλλο κράτος μέλος.

5.4. Κεφάλαιο IV: Αναγνώριση, εκτελεστότητα και εκτέλεση

Η πρόταση προβλέπει την ελεύθερη κυκλοφορία των αποφάσεων, των δημοσίων εγγράφων και των δικαστικών συμβιβασμών στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των καταχωρημένων συντρόφων. Επιτυγχάνει τοιουτοτρόπως την αμοιβαία αναγνώριση, βάσει της αμοιβαίας εμπιστοσύνης που απορρέει από την ολοκλήρωση των κρατών μελών στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αυτή η ελεύθερη κυκλοφορία συγκεκριμενοποιείται σε μια ομοιόμορφη διαδικασία για την αναγνώριση και την εκτέλεση των αποφάσεων, δημοσίων εγγράφων και δικαστικών συμβιβασμών που προέρχονται από κάποιο άλλο κράτος μέλος. Αυτή η διαδικασία αντικαθιστά τις εθνικές διαδικασίες που ισχύουν τώρα στα διάφορα κράτη μέλη. Οι λόγοι μη αναγνώρισης ή άρνησης εκτέλεσης εναρμονίζονται επίσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο και έχουν μειωθεί στο ελάχιστο απαραίτητο. Αντικαθιστούν τους διάφορους και συχνά πιο εκτεταμένους λόγους που υπάρχουν τώρα σε εθνικό επίπεδο.

Αποφάσεις

Οι προτεινόμενοι κανόνες σχετικά με την αναγνώριση και την εκτέλεση των αποφάσεων ευθυγραμμίζονται με τους προτεινόμενους στον τομέα της κληρονομικής διαδοχής. Περιλαμβάνουν τοιουτοτρόπως παραπομπή στη διαδικασία κήρυξης της εκτελεστότητας που ισχύει στον τομέα των αστικών και εμπορικών υποθέσεων. Κατά συνέπεια, κάθε απόφαση ενός κράτους μέλους αναγνωρίζεται στα άλλα κράτη μέλη, χωρίς ιδιαίτερη διαδικασία. Προκειμένου να επιτύχει την εκτέλεσή της, ο αιτών θα πρέπει να κινήσει ενιαία διαδικασία στο κράτος εκτέλεσης, η οποία θα του δώσει τη δυνατότητα να επιτύχει την κήρυξη της εκτελεστότητας. Η διαδικασία είναι μονομερής και περιορίζεται σε ένα πρώτο στάδιο σε έλεγχο των εγγράφων. Μόνο σε μεταγενέστερο στάδιο, σε περίπτωση εναντίωσης του εναγομένου, ο δικαστής προβαίνει σε εξέταση των πιθανών λόγων άρνησης. Αυτοί οι λόγοι εξασφαλίζουν τη δέουσα προστασία των δικαιωμάτων των εναγομένων

Αυτοί οι κανόνες αντιπροσωπεύουν σημαντική πρόοδο στο συγκεκριμένο τομέα σε σχέση με την ισχύουσα κατάσταση. Πράγματι, η αναγνώριση και η εκτέλεση των αποφάσεων διέπεται, σήμερα, από το εθνικό δίκαιο των κρατών μελών ή από διμερείς συμφωνίες που έχουν συναφθεί μεταξύ ορισμένων κρατών μελών. Οι ακολουθητέες διαδικασίες διαφέρουν τοιουτοτρόπως ανάλογα με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, ενώ το ίδιο ισχύει για τα απαιτούμενα για την κήρυξη εκτελεστότητας έγγραφα και για τους λόγους για τους οποίους απορρίπτεται η εκτέλεση των αλλοδαπών αποφάσεων.

Όπως διευκρινίστηκε ανωτέρω, ο παρών κανονισμός αποτελεί ένα πρώτο μέτρο που λαμβάνεται στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των καταχωρημένων συντρόφων και αφορά το οικογενειακό δίκαιο (βλέπε το σημείο 3.1). Δεδομένου αυτού του ειδικού πλαισίου, η ελεύθερη κυκλοφορία των αποφάσεων υπόκειται στη διαδικασία κήρυξης της εκτελεστότητας, όπως αυτή προβλέπεται σήμερα στον ισχύοντα κανονισμό Βρυξέλλες I⁹.

Εντούτοις, η κατάργηση των ενδιάμεσων διαδικασιών (κήρυξη εκτελεστότητας), όπως και σε άλλους τομείς, θα μπορούσε να προβλεφθεί σε μεταγενέστερο στάδιο, μετά από αξιολόγηση των κανόνων που περιλαμβάνονται στον παρόντα κανονισμό και την ανάπτυξη της δικαστικής συνεργασίας στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των καταχωρημένων συντρόφων.

Οι πράξεις που καταρτίζονται από τις αρχές που ασκούν την εξουσία τους κατ' εξουσιοδότηση ή ανάθεση, σύμφωνα με τον ορισμό του δικαστηρίου που προβλέπεται στο άρθρο 2 του παρόντος κανονισμού, θα εξομοιωθούν με αποφάσεις και θα καλύπτονται τοιουτοτρόπως από τις διατάξεις αναγνώρισης και εκτέλεσης που προβλέπονται από το συγκεκριμένο κεφάλαιο.

Δημόσια έγγραφα

⁹ EE L 12 της 16.1.2001, σ. 1.

Ενόψει της πρακτικής σημασίας των δημοσίων εγγράφων όσον αφορά τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρημένων συντρόφων και με σκοπό να εξασφαλιστεί η συνοχή αυτού του κανονισμού με τις άλλες νομικές πράξεις της Ένωσης, ο παρών κανονισμός πρέπει να εξασφαλίζει την αναγνώρισή τους προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα ελεύθερης κυκλοφορίας τους.

Η αναγνώριση των δημοσίων εγγράφων σημαίνει ότι αυτά απολαύουν της ίδιας αποδεικτικής ισχύος ως προς το περιεχόμενο του καταχωρημένου εγγράφου και τα πραγματικά περιστατικά που περιλαμβάνονται σε αυτό και του ίδιου τεκμηρίου γνησιότητας και εκτελεστού χαρακτήρα όπως και στη χώρα προέλευσης.

5.5. Κεφάλαιο V: Αποτελέσματα έναντι τρίτων

Οι συγκεκριμένες διατάξεις σχεδιάστηκαν για να συμβιβάσουν την ασφάλεια δικαίου των συντρόφων όσον αφορά τις σχέσεις τους με τρίτους και την προστασία των τρίτων ενόψει της εφαρμογής ενός κανόνα τον οποίο δεν θα μπορούσαν να γνωρίζουν ή να προβλέψουν. Τοιουτοτρόπως, αφήνεται η διακριτική ευχέρεια στα κράτη μέλη να προβλέπουν, για τις πράξεις που συνάπτονται μεταξύ ενός συντρόφου και ενός τρίτου που διαμένει στην επικράτειά τους, ότι ο σύντροφος δεν θα μπορεί να επικαλεστεί κανόνες που διέπουν τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρημένων συντρόφων παρά μόνο εφόσον αυτοί έχουν δημοσιευθεί στο κράτος αυτό ή εφόσον ο τρίτος έχει ενημερωθεί ή όφειλε να έχει ενημερωθεί.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των καταχωρημένων συντρόφων

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 81 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου¹⁰,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹¹,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών¹²,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει θέσει ως στόχο τη διατήρηση και ανάπτυξη ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, εντός του οποίου εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων. Για την προοδευτική καθιέρωση ενός τέτοιου χώρου, η Ένωση πρέπει να θεσπίσει μέτρα σχετικά με τη δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις που έχουν διασυνοριακές επιπτώσεις.
- (2) Κατά τη σύνοδό του στο Τάμπερε στις 15 και 16 Οκτωβρίου 1999, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών και άλλων αποφάσεων οργάνων της δικαστικής εξουσίας ως ακρογωνιαίο λίθο της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές υποθέσεις, και κάλεσε το Συμβούλιο και την Επιτροπή να υιοθετήσουν πρόγραμμα μέτρων για την υλοποίηση της εν λόγω αρχής.
- (3) Στις 30 Νοεμβρίου 2000, το Συμβούλιο εξέδωσε το σχέδιο προγράμματος μέτρων για την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης των αποφάσεων επί αστικών και εμπορικών υποθέσεων¹³. Το πρόγραμμα περιγράφει τα μέτρα σχετικά με την εναρμόνιση

¹⁰ ΕΕ C της , σ. .

¹¹ ΕΕ C της , σ. .

¹² ΕΕ C της , σ. .

¹³ ΕΕ C 12 της 15.1.2001, σ. 1.

των κανόνων περί σύγκρουσης νόμων τα οποία έχουν σκοπό να διευκολύνουν την αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων. Προβλέπει τη θέσπιση μίας ή περισσότερων πράξεων σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων και των περιουσιακών συνεπειών του χωρισμού των μη έγγαμων ζευγαριών.

- (4) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, που συνήλθε στις Βρυξέλλες στις 4 και 5 Νοεμβρίου 2004, θέσπισε νέο πρόγραμμα, με τίτλο «Το πρόγραμμα της Χάγης: ενίσχυση της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης στην Ευρωπαϊκή Ένωση»¹⁴. Στο συγκεκριμένο πρόγραμμα, το Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να υποβάλει Πράσινη Βίβλο για τη ρύθμιση της σύγκρουσης νόμων όσον αφορά τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων, καθώς και του ζητήματος της διεθνούς δικαιοδοσίας και της αμοιβαίας αναγνώρισης. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα τονίζει την ανάγκη να θεσπισθεί, μέχρι το 2011, πράξη στον συγκεκριμένο τομέα.
- (5) Η Επιτροπή εξέδωσε, στις 17 Ιουλίου 2006, Πράσινη Βίβλο¹⁵ για τη ρύθμιση της σύγκρουσης νόμων όσον αφορά τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων, συμπεριλαμβανομένου του ζητήματος της διεθνούς δικαιοδοσίας και της αμοιβαίας αναγνώρισης. Αυτή η Πράσινη Βίβλος έδωσε λαβή για την έναρξη ευρείας διαβούλευσης σχετικά με τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν, σε ευρωπαϊκό πλαίσιο, τα ζευγάρια κατά την εκκαθάριση της κοινής περιουσίας και με τα νομικά μέσα που διαθέτουν για την επίλυση αυτών των προβλημάτων. Στην Πράσινη Βίβλο εξετάζονταν επίσης όλα τα ζητήματα ιδιωτικού διεθνούς δικαίου με τα οποία έρχονται αντιμέτωπα τα ζευγάρια που συνδέονται με άλλου είδους σχέσεις πλην του γάμου, π.χ. τα ζευγάρια που έχουν συνάψει σχέση καταχωρημένης συμβίωσης, καθώς και τα ειδικά ζητήματα που αντιμετωπίζουν αυτά τα ζευγάρια.
- (6) Το πρόγραμμα της Στοκχόλμης του 2009¹⁶, το οποίο καθορίζει το πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για τα έτη 2010 έως 2014, αναφέρει επίσης ότι η αμοιβαία αναγνώριση θα πρέπει μεταξύ άλλων να επεκταθεί στις περιουσιακές συνέπειες του χωρισμού των ζευγαριών.
- (7) Στην « Έκθεση του 2010 για την ιθαγένεια της Ένωσης: άρση των εμποδίων στα δικαιώματα των πολιτών της Ένωσης»¹⁷, η οποία εκδόθηκε στις 27 Οκτωβρίου 2010, η Επιτροπή ανακοίνωσε την υποβολή νομοθετικής πρότασης η οποία θα επιτρέπει την κατάργηση των εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων και κυρίως την υπέρβαση των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν τα ζευγάρια κατά τη διαχείριση της περιουσίας τους ή τη διανομή της.
- (8) Οι ιδιαιτερότητες που χαρακτηρίζουν τις δύο μορφές συμβίωσης, δηλαδή τον γάμο και την καταχωρημένη συμβίωση, και οι διαφορές που συνεπάγονται για τις αρχές στις οποίες αυτές υπόκεινται υπαγορεύουν τον διαχωρισμό σε δύο αυτοτελείς νομικές πράξεις των διατάξεων οι οποίες προορίζονται να διέπουν τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων και εκείνων που θα διέπουν τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρημένων συντρόφων, οι οποίες και αποτελούν αντικείμενο του παρόντος κανονισμού.

¹⁴ EE C 53 της 3.3.2005, σ. 1.

¹⁵ COM(2006) 400.

¹⁶ Το Πρόγραμμα της Στοκχόλμης – Μια ανοικτή και ασφαλής Ευρώπη που εξυπηρετεί και προστατεύει τους πολίτες (EE C 115 της 4.5.2010, σ. 1).

¹⁷ COM(2010) 603.

- (9) Η αντιμετώπιση των επίσημων μορφών συμβίωσης, πέραν του γάμου, διαφέρει στη νομοθεσία των κρατών μελών, και επιβάλλεται να γίνει διάκριση μεταξύ των ζευγαριών των οποίων η συμβίωση έχει επισημοποιηθεί με την καταχώρησή της ενώπιον δημόσιας αρχής και των ζευγαριών που συζούν σε ανεπίσημη ελεύθερη ένωση. Καίτοι σε ορισμένα κράτη μέλη υπάρχουν νομοθετικές ρυθμίσεις για τα ζευγάρια αυτής της τελευταίας κατηγορίας, πρέπει να γίνεται διαχωρισμός τους από τις σχέσεις καταχωρημένης συμβίωσης, των οποίων ο επίσημος χαρακτήρας επιτρέπει τη συνεκτίμηση των ιδιαιτεροτήτων τους και τον καθορισμό των κανόνων που τις διέπουν, στο πλαίσιο νομικής πράξης της Ένωσης. Για να διευκολυνθεί η απρόσκοπτη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, ενδείκνυται να εξαλειφθούν τα εμπόδια για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων που έχουν καταχωρήσει τη μεταξύ τους συμβίωση, ιδίως δε οι δυσκολίες που τα ζευγάρια αυτά συναντούν κατά τη διαχείριση των περιουσιακών τους στοιχείων ή τον χωρισμό τους. Επίσης, για να επιτευχθούν οι ανωτέρω στόχοι, ο παρών κανονισμός συνενώνει σε ενιαία νομική πράξη τις διατάξεις σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και την εκτέλεση των αποφάσεων και των δημόσιων εγγράφων, καθώς και την αντιταξιμότητα έναντι τρίτων των περιουσιακών σχέσεων των καταχωρημένων συντρόφων.
- (10) Ο παρών κανονισμός αφορά τα ζητήματα που έχουν σχέση με τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρημένων συντρόφων. Η έννοια της «καταχωρημένης συμβίωσης» καλύπτεται μόνο στον βαθμό που απαιτείται για τους σκοπούς του κανονισμού. Το ακριβές περιεχόμενο της έννοιας αυτής καθορίζεται από το εθνικό δίκαιο των κρατών μελών.
- (11) Το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να καλύπτει όλα τα αστικού δικαίου ζητήματα που άπτονται των περιουσιακών σχέσεων των καταχωρημένων συντρόφων, σε σχέση τόσο με την καθημερινή διαχείριση των περιουσιακών αγαθών τους όσο και με την εκκαθάριση του καθεστώτος περιουσιακών σχέσεων, η οποία επέρχεται κυρίως λόγω χωρισμού του ζεύγους ή θανάτου ενός εκ των μελών του.
- (12) Δεδομένου ότι οι υποχρεώσεις διατροφής μεταξύ καταχωρημένων συντρόφων διέπονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 4/2009 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2008, για τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων και τη συνεργασία σε θέματα υποχρεώσεων διατροφής¹⁸, αυτές θα πρέπει κατά συνέπεια να αποκλειστούν από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, παρόμοια με τα ζητήματα που αφορούν την ισχύ και τα αποτελέσματα των εκ χαριστικής αιτίας πράξεων μεταβίβασης, τα οποία καλύπτονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές (Ρώμη Ι)¹⁹.
- (13) Ζητήματα σχετικά με τον χαρακτήρα των εμπραγμάτων δικαιωμάτων τα οποία μπορεί ενδεχομένως να υπάρχουν στο εθνικό δίκαιο των κρατών μελών, όπως εκείνα που έχουν σχέση με τη δημοσιότητα αυτών των δικαιωμάτων, θα πρέπει επίσης να αποκλειστούν από το πεδίο του παρόντος κανονισμού, όπως αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. .../... [του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων και δημόσιων εγγράφων στον τομέα της κληρονομικής διαδοχής και την καθιέρωση ευρωπαϊκού

¹⁸ EE L 7 της 10.1.2009, σ. 1.

¹⁹ EE L 177 της 4.7.2008, σ. 6.

κληρονομητηρίου]²⁰. Τοιουτοτρόπως, τα δικαστήρια του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται περιουσιακό αγαθό ενός ή αμφοτέρων των συντρόφων μπορούν να λάβουν μέτρα που εμπίπτουν στη σφαίρα του εμπραγμάτου δικαίου σχετικά, μεταξύ άλλων, με την καταχώρηση της μεταβίβασης αυτού του αγαθού στο κτηματολόγιο, εφόσον αυτό προβλέπεται από το δίκαιο του οικείου κράτους μέλους.

- (14) Προκειμένου να προαχθεί η καλή απονομή δικαιοσύνης και να διευκολυνθούν οι πράξεις εκκαθάρισης των περιουσιακών στοιχείων των ζευγαριών που είχαν συνάψει σχέση καταχωρημένης συμβίωσης μετά τον θάνατο ενός εκ των συντρόφων, τα ζητήματα που αφορούν τις περιουσιακές σχέσεις ενός τέτοιου ζευγαριού και προκαλούνται από το γεγονός του θανάτου εκδικάζονται από τα δικαστήρια κράτους μέλους τα οποία είναι αρμόδια να επιληφθούν της κληρονομικής διαδοχής του συντρόφου που προαπεβίωσε, όπως προσδιορίζονται με βάση τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ..../...[του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων και δημόσιων εγγράφων στον τομέα της κληρονομικής διαδοχής και την καθιέρωση ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου].
- (15) Αντιστοίχως, ο παρών κανονισμός πρέπει να επιτρέπει την επέκταση της αρμοδιότητας των δικαστηρίων ενός κράτους μέλους, στα οποία έχει υποβληθεί αγωγή για τη λύση ή την ακύρωση της καταχωρημένης συμβίωσης, στα ζητήματα που σχετίζονται με τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρημένων συντρόφων και απορρέουν από την αγωγή, εφόσον είναι σύμφωνοι οι δύο σύντροφοι.
- (16) Στις υπόλοιπες περιπτώσεις, ο παρών κανονισμός πρέπει να επιτρέπει την πρόκριση της κατά τόπον αρμοδιότητας των δικαστηρίων ενός κράτους μέλους για την εκδίκαση των αγωγών που έχουν ως αντικείμενο τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρημένων συντρόφων με βάση έναν κατάλογο ιεραρχικώς απαριθμούμενων κριτηρίων, με τα οποία διασφαλίζεται η ύπαρξη στενού δεσμού μεταξύ των συντρόφων και του κράτους μέλους του οποίου τα δικαστήρια είναι αρμόδια. Παρέχεται στα δικαστήρια αυτά, με εξαίρεση τα δικαστήρια του κράτους μέλους στο οποίο έγινε η καταχώρηση της συμβίωσης, η δυνατότητα να κηρύξουν εαυτά αναρμόδια, αν η εθνική νομοθεσία τους δεν προβλέπει τον θεσμό της καταχωρημένης συμβίωσης. Τέλος, σε περίπτωση που κανένα δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να επιληφθεί της υπόθεσης με βάση τις λοιπές διατάξεις του παρόντος κανονισμού, καθιερώνεται κανόνας περί επικουρικής δικαιοδοσίας, προκειμένου να αποτραπεί κάθε ενδεχόμενο αρνησιδικίας.
- (17) Η απρόσκοπτη απονομή δικαιοσύνης επιβάλλει να αποφεύγεται η έκδοση αντικρουόμενων αποφάσεων σε δύο κράτη μέλη. Για το σκοπό αυτό, ο παρών κανονισμός οφείλει να προβλέπει γενικούς διαδικαστικούς κανόνες, κατά το πρότυπο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις²¹.
- (18) Για να διευκολύνεται η διαχείριση της περιουσίας των συντρόφων, το δίκαιο του κράτους στο οποίο καταχωρήθηκε η συμβίωση εφαρμόζεται στο σύνολο των περιουσιακών στοιχείων των συντρόφων, ακόμη και αν το δίκαιο αυτό δεν είναι δίκαιο κράτους μέλους.

²⁰ ΕΕ L της , σ. .

²¹ ΕΕ L 12 της 16.1.2001, σ. 1.

- (19) Προκειμένου να διευκολύνεται η εφαρμογή από τα δικαστήρια ενός κράτους μέλους του δικαίου κάποιου άλλου κράτους μέλους, το ευρωπαϊκό δικαστικό δίκτυο για αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που δημιουργήθηκε από την απόφαση 2001/470/EK του Συμβουλίου, της 28ης Μαΐου 2001²², μπορεί να διαδραματίσει ρόλο ενημέρωσης των δικαστηρίων σχετικά με το περιεχόμενο του αλλοδαπού δικαίου.
- (20) Λόγοι δημόσιου συμφέροντος είναι δυνατό να υπαγορεύουν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, την προσφυγή από τα δικαστήρια των κρατών μελών στον μηχανισμό του κανόνα της δημόσιας τάξης, εφόσον η τήρηση του κανόνα αυτού είναι αναγκαία για τη διαφύλαξη της πολιτικής, κοινωνικής ή οικονομικής οργάνωσης των οικείων κρατών. Παρομοίως, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, τα δικαστήρια των κρατών μελών πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να μην εφαρμόζουν αλλοδαπό δίκαιο, εφόσον η εφαρμογή του σε συγκεκριμένη περίπτωση θα ήταν προδήλως αντίθετη στη δημόσια τάξη του κράτους του δικάζοντος δικαστή.
- (21) Εντούτοις, τα δικαστήρια δεν πρέπει να μπορούν να επικαλούνται την εξαίρεση για λόγους δημόσιας τάξης για να μην εφαρμόσουν το δίκαιο ενός άλλου κράτους μέλους ούτε να αρνούνται να αναγνωρίσουν ή να εκτελέσουν απόφαση που έχει εκδοθεί ή δημόσιο έγγραφο ή δικαστικό συμβιβασμό που έχει καταρτισθεί σε άλλο κράτος μέλος, εφόσον η εφαρμογή της εξαίρεσης για λόγους δημόσιας τάξης θα ήταν αντίθετη προς τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως προς το άρθρο 21 του Χάρτη, το οποίο απαγορεύει κάθε μορφή διακριτικής μεταχείρισης. Εξάλλου, τα δικαστήρια αυτά δεν πρέπει να μπορούν να αρνηθούν την εφαρμογή του δικαίου που είναι εφαρμοστέο σε μια σχέση καταχωρημένης συμβίωσης μόνο και μόνο επειδή το δίκαιο του δικάζοντος δικαστή δεν προβλέπει τον θεσμό της καταχωρημένης συμβίωσης.
- (22) Επειδή υπάρχουν κράτη στα οποία συνυπάρχουν δύο ή περισσότερα δικαιικά συστήματα ή σύνολα κανόνων τα οποία αφορούν τα ζητήματα που ρυθμίζονται από τον παρόντα κανονισμό, ενδείκνυται να προβλεφθεί σε ποιο μέτρο οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού εφαρμόζονται στις διάφορες εδαφικές ενότητες αυτών των κρατών.
- (23) Δεδομένου ότι η αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων που εκδίδονται στα κράτη μέλη αποτελεί έναν από τους επιδιωκόμενους από τον παρόντα κανονισμό στόχους, αυτός πρέπει να προβλέπει κανόνες σχετικούς με την αναγνώριση και την εκτέλεση των αποφάσεων εμπνεόμενους από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 44/2001 και, εάν παρίσταται ανάγκη, προσαρμοσμένους στις ειδικές απαιτήσεις των θεμάτων που καλύπτει ο παρών κανονισμός. Ειδικότερα, η αναγνώριση και η εκτέλεση μιας απόφασης η οποία αφορά, εν όλω ή εν μέρει, τις περιουσιακές σχέσεις καταχωρημένων συντρόφων δεν είναι δυνατό να απορρίπτονται σε ένα κράτος μέλος αν η εθνική του νομοθεσία δεν προβλέπει τον συγκεκριμένο θεσμό ή ρυθμίζει με διαφορετικό τρόπο τις περιουσιακές αυτές σχέσεις.
- (24) Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι διαφορετικοί τρόποι με τους οποίους ρυθμίζονται στα κράτη μέλη τα ζητήματα που αφορούν τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρημένων συντρόφων, ο παρών κανονισμός πρέπει να διασφαλίζει την αναγνώριση και την εκτέλεση των δημόσιων εγγράφων. Παρόλα αυτά, τα δημόσια έγγραφα δεν μπορούν να εξομοιωθούν με δικαστικές αποφάσεις όσον αφορά την αναγνώρισή τους. Η αναγνώριση των δημόσιων εγγράφων σημαίνει ότι αυτά απολαύουν της ίδιας αποδεικτικής ισχύος ως προς το περιεχόμενο του εγγράφου και ότι παράγουν τα ίδια αποτελέσματα όπως και στο κράτος

²² EE L 174 της 27.6.2001, σ. 25.

μέλος προέλευσής τους, καθώς και ότι καλύπτονται από τεκμήριο εγκυρότητας, το οποίο όμως είναι μαχητό.

- (25) Αν το εφαρμοστέο στις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρημένων συντρόφων δίκαιο πρέπει να διέπει τις έννομες σχέσεις μεταξύ ενός συντρόφου και ενός τρίτου, οι όροι υπό τους οποίους μπορεί να γίνεται επίκληση αυτού του δικαίου πρέπει να διέπονται από το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο ευρίσκεται η συνήθης διαμονή του συντρόφου ή του τρίτου, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται η προστασία αυτού του τελευταίου. Τοιούτοτρόπως, το δίκαιο αυτού του κράτους μέλους θα μπορούσε να προβλέπει ότι ο σύντροφος μπορεί να αντιτάξει έναντι του συγκεκριμένου τρίτου το εφαρμοστέο στις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρημένων συντρόφων δίκαιο μόνον εφόσον έχουν τηρηθεί οι όροι καταχώρησης ή δημοσιότητας που προβλέπονται στο εν λόγω κράτος μέλος, εκτός εάν ο τρίτος γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει το εφαρμοστέο στις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρημένων συντρόφων δίκαιο.
- (26) Η τήρηση των διεθνών υποχρεώσεων των κρατών μελών συνεπάγεται ότι ο παρών κανονισμός δεν πρέπει να θίγει τις διεθνείς συμβάσεις των οποίων ένα ή περισσότερα κράτη μέλη είναι συμβαλλόμενα μέρη κατά τη χρονική στιγμή της θέσπισής του. Παρόλα αυτά, η συνοχή με τους γενικούς στόχους του παρόντος κανονισμού επιτάσσει να υπερέχει ο κανονισμός, μεταξύ κρατών μελών, των συμβάσεων.
- (27) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού, ήτοι η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η δυνατότητα που παρέχεται στους συντρόφους να διοργανώνουν τις μεταξύ τους και έναντι τρίτων περιουσιακές σχέσεις κατά τη διάρκεια της καταχωρημένης συμβίωσης τους καθώς και κατά τη στιγμή της εκκαθάρισης των περιουσιακών αγαθών τους, καθώς επίσης η μεγαλύτερη προβλεψιμότητα και ασφάλεια δικαίου, δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, αλλά μπορούν, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων του παρόντος κανονισμού, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 5 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως αυτή διατυπώνεται στο προαναφερθέν άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει το μέτρο που είναι αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- (28) Ο παρών κανονισμός σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως δε από τα άρθρα 7, 9, 17, 21 και 47, που αφορούν, αντίστοιχα, τον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, το δικαίωμα γάμου και ίδρυσης οικογένειας σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες, το δικαίωμα ιδιοκτησίας, την απαγόρευση διακρίσεων και το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου. Ο παρών κανονισμός πρέπει να εφαρμόζεται από τα δικαστήρια των κρατών μελών τηρουμένων αυτών των δικαιωμάτων και αρχών.
- (29) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας σε σχέση με τον Χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, που προσαρτάται στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, [το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία γνωστοποίησαν ότι επιθυμούν να συμμετάσχουν στη θέσπιση και εφαρμογή του παρόντος κανονισμού]/[με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του εν λόγω πρωτοκόλλου, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία

δεν συμμετέχουν στη θέσπιση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύονται από αυτόν ούτε υπόκεινται στην εφαρμογή του].

- (30) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου για τη θέση της Δανίας που προσαρτάται στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Δανία δεν συμμετέχει στη θέσπιση του παρόντος κανονισμού και, συνεπώς, δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Κεφάλαιο I

Πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρημένων συντρόφων.

Δεν εφαρμόζεται, μεταξύ άλλων, σε φορολογικά, τελωνειακά και διοικητικά ζητήματα.
2. Στον παρόντα κανονισμό, ως «κράτος μέλος» νοούνται όλα τα κράτη μέλη με εξαίρεση τη Δανία [το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία].
3. Αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού τα ακόλουθα:
 - α) τα προσωπικά ήδη των καταχωρημένων συντρόφων,
 - β) η δικαιοπρακτική ικανότητα των συντρόφων,
 - γ) οι υποχρεώσεις διατροφής,
 - δ) οι εκ χαριστικής αιτίας πράξεις μεταβίβασης μεταξύ συντρόφων,
 - ε) τα κληρονομικά δικαιώματα του επιζώντος συντρόφου,
 - στ) οι εταιρείες που συστήνονται μεταξύ συντρόφων,
 - ζ) η φύση εμπράγματων δικαιωμάτων επί περιουσιακών αγαθών και η δημοσιότητα που δίδεται σε τέτοια δικαιώματα.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού νοούνται ως:

- α) «περιουσιακές σχέσεις»: σύνολο κανόνων σχετικών με τις περιουσιακές σχέσεις των συντρόφων μεταξύ τους και έναντι τρίτων, που προκύπτουν άμεσα από τον δεσμό που δημιουργείται από την καταχώρηση της σχέσης συμβίωσης,
- β) «καταχωρημένη σχέση συμβίωσης»: προβλεπόμενη από τον νόμο κατάσταση συμβίωσης μεταξύ δύο προσώπων η οποία έχει καταχωρηθεί ενώπιον δημόσιας αρχής,
- γ) «δημόσιο έγγραφο»: έγγραφο που έχει συνταχθεί ή καταχωρηθεί επίσημα ως δημόσιο έγγραφο στο κράτος μέλος προέλευσης και του οποίου η γνησιότητα:
- i) αφορά την υπογραφή και το περιεχόμενο του δημόσιου εγγράφου, και
 - ii) έχει πιστοποιηθεί από δημόσια αρχή ή οποιαδήποτε άλλη αρχή εξουσιοδοτημένη προς το σκοπό αυτό,
- δ) «απόφαση»: κάθε απόφαση εκδιδόμενη στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων καταχωρημένων συντρόφων από δικαστήριο κράτους μέλους, ασχέτως ονομασίας της, όπως «βούλευμα», «απόφαση», «διάταξη» ή «διαταγή εκτέλεσης», καθώς και ο καθορισμός της δικαστικής δαπάνης από τον γραμματέα,
- ε) «κράτος μέλος προέλευσης»: το κράτος στο οποίο, ανάλογα με την περίπτωση, εκδόθηκε η απόφαση, συνάφθηκε η σύμβαση καταχωρημένης συμβίωσης, συντάχθηκε το δημόσιο έγγραφο ή στο οποίο διενεργήθηκε η πράξη εκκαθάρισης της κοινής περιουσίας ή οποιαδήποτε άλλη πράξη διενεργούμενη από δικαστική αρχή ή ενώπιον της ή από αρχή εξουσιοδοτημένη από αυτήν την τελευταία,
- στ) «κράτος μέλος αναγνώρισης η εκτέλεσης»: το κράτος μέλος στο οποίο ζητείται η αναγνώριση και/ή η εκτέλεση της απόφασης, της σύμβασης καταχωρημένης συμβίωσης, του δημοσίου εγγράφου, της πράξης εκκαθάρισης της κοινής περιουσίας ή κάθε άλλης πράξης διενεργούμενης από δικαστική αρχή ή ενώπιον της ή από αρχή εξουσιοδοτημένη από αυτήν την τελευταία,
- ζ) «δικαστήριο»: κάθε αρμόδια δικαστική αρχή των κρατών μελών, η οποία ασκεί δικαιοδοτικά καθήκοντα σε θέματα περιουσιακών σχέσεων των καταχωρημένων συντρόφων καθώς και κάθε άλλη μη δικαστική αρχή ή πρόσωπο που ασκεί, κατ' εξουσιοδότηση ή κατόπιν διορισμού από δικαστική αρχή των κρατών μελών, καθήκοντα που υπάγονται στη δικαιοδοσία των δικαστηρίων, όπως προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό,
- η) «δικαστικός συμβιβασμός»: διακανονισμός για θέματα περιουσιακών σχέσεων των καταχωρημένων συντρόφων ο οποίος επικυρώθηκε από δικαστήριο ή καταρτίστηκε ενώπιόν του κατά τη διάρκεια διαδικασίας.

Κεφάλαιο II

Διεθνής δικαιοδοσία

Άρθρο 3

Διεθνής δικαιοδοσία σε περίπτωση θανάτου ενός εκ των συντρόφων

1. Τα δικαστήρια ενός κράτους μέλους τα οποία επιλαμβάνονται αγωγής σχετικά με την κληρονομική διαδοχή ενός εκ των συντρόφων κατ' εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ.../... [του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων και δημόσιων εγγράφων στον τομέα της κληρονομικής διαδοχής και την καθιέρωση ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου] είναι εξίσου αρμόδια να αποφανθούν για τα ζητήματα των περιουσιακών σχέσεων των συντρόφων που έχουν σχέση με την αγωγή.
2. Κάθε τέτοιο δικαστήριο δύναται να κηρύξει εαυτό αναρμόδιο αν το δίκαιο στο οποίο υπόκειται δεν προβλέπει τον θεσμό της καταχωρημένης συμβίωσης. Στην περίπτωση αυτή, το αρμόδιο δικαστήριο προσδιορίζεται βάσει του άρθρου 5.

Άρθρο 4

Διεθνής δικαιοδοσία σε περίπτωση χωρισμού των συντρόφων

Τα δικαστήρια ενός κράτους μέλους τα οποία επιλαμβάνονται αγωγής λύσης ή ακύρωσης σχέσης καταχωρημένης συμβίωσης είναι επίσης αρμόδια, σε περίπτωση συμφωνίας των συντρόφων, να αποφανθούν για τα ζητήματα που αφορούν τις περιουσιακές σχέσεις των συντρόφων και έχουν σχέση με την αγωγή.

Αυτή η συμφωνία μπορεί να συναφθεί οποτεδήποτε, ακόμα και κατά τη διάρκεια της διαδικασίας. Όταν συνάπτεται πριν από τη διαδικασία, πρέπει να διατυπώνεται εγγράφως και να φέρει ημερομηνία και την υπογραφή αμφοτέρων των μερών.

Ελλείψει συμφωνίας των συντρόφων, η δικαιοδοσία ρυθμίζεται από το άρθρο 5.

Άρθρο 5

Διεθνής δικαιοδοσία σε άλλες περιπτώσεις

1. Εξαιρουμένων των περιπτώσεων των άρθρων 3 και 4, αρμόδια να αποφανθούν σε διαδικασία που αφορά τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρημένων συντρόφων είναι τα δικαστήρια του κράτους μέλους:
 - α) της κοινής συνήθους διαμονής των συντρόφων ή, ελλείψει αυτής
 - β) της τελευταίας κοινής συνήθους διαμονής των συντρόφων, στο μέτρο που ο ένας εξ αυτών εξακολουθεί να διαμένει εκεί ή, ελλείψει αυτής
 - γ) της συνήθους διαμονής του εναγομένου ή, ελλείψει αυτής

- δ) του κράτους μέλους όπου πραγματοποιήθηκε η καταχώρηση της σχέσης συμβίωσης.
2. Τα δικαστήρια που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α), β) και γ) δύνανται να κηρύξουν εαυτά αναρμόδια αν το δίκαιο στο οποίο υπόκεινται δεν προβλέπει τον θεσμό της καταχωρημένης συμβίωσης.

Άρθρο 6
Συντρέχουσα διεθνής δικαιοδοσία

Όταν κανένα δικαστήριο δεν έχει δικαιοδοσία δυνάμει των άρθρων 3, 4 ή 5 ή το δικαστήριο έχει κηρύξει εαυτό αναρμόδιο, τα δικαστήρια ενός κράτους μέλους έχουν δικαιοδοσία στο μέτρο που :

- α) ένα ή περισσότερα περιουσιακά αγαθά ενός ή αμφοτέρων των συντρόφων βρίσκονται στο έδαφος αυτού του κράτους μέλους οπότε το επιλαμβανόμενο δικαστήριο καλείται να αποφανθεί μόνον επ' αυτού ή επ' αυτών των περιουσιακών αγαθών, ή
- β) οι σύντροφοι έχουν αμφοτέροι την ιθαγένεια αυτού του κράτους μέλους ή, στην περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας, την κοινή κατοικία τους (*domicile*).

Άρθρο 7
Αναγκαστική δικαιοδοσία (Forum necessitatis)

Όταν κανένα δικαστήριο κράτους μέλους δεν έχει δικαιοδοσία δυνάμει των άρθρων 3, 4, 5 ή 6, ή το δικαστήριο έχει κηρύξει εαυτό αναρμόδιο, τα δικαστήρια ενός κράτους μέλους μπορούν, κατ' εξαίρεση και υπό τον όρο ότι η υπόθεση εμφανίζει επαρκή σύνδεσμο με το συγκεκριμένο κράτος μέλος, να αποφανθούν σχετικά με τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρημένων συντρόφων, σε περίπτωση που αποδεικνύεται αδύνατη ή μη εύλογη η κίνηση ή η διεξαγωγή διαδικασίας σε τρίτη χώρα.

Άρθρο 8
Δικαιοδοσία σε περίπτωση ανταγωγής

Το δικαστήριο που επιλαμβάνεται δυνάμει των άρθρων 3, 4, 5, 6 ή 7 και ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η διαδικασία είναι επίσης αρμόδιο να εξετάσει την ανταγωγή, στο μέτρο που αυτή εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 9
Επιληφθέν δικαστήριο

Ένα δικαστήριο λογίζεται ως επιληφθέν:

- α) από την ημερομηνία κατάθεσης στο δικαστήριο του εισαγωγικού εγγράφου της δίκης ή άλλου ισοδύναμου εγγράφου, υπό την προϋπόθεση ότι ο ενάγων δεν παρέλειψε στη συνέχεια να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα για την κοινοποίηση ή την επίδοση του εγγράφου στον εναγόμενο, ή

- β) εάν το έγγραφο πρέπει να κοινοποιηθεί ή να επιδοθεί προτού κατατεθεί στο δικαστήριο, από την ημερομηνία παραλαβής του από την αρχή που είναι υπεύθυνη για την κοινοποίηση ή την επίδοση, υπό την προϋπόθεση ότι ο ενάγων δεν παρέλειψε στη συνέχεια να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα για την κατάθεση του εγγράφου στο δικαστήριο.

Άρθρο 10

Έλεγχος της διεθνούς δικαιοδοσίας

Το δικαστήριο κράτους μέλους που επιλαμβάνεται υπόθεσης σχετικής με τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρημένων συντρόφων, για την οποία δεν έχει διεθνή δικαιοδοσία δυνάμει του παρόντος κανονισμού, κηρύσσει αυτεπαγγέλτως εαυτό αναρμόδιο.

Άρθρο 11

Έλεγχος του παραδεκτού

1. Όταν εναγόμενος που έχει τη συνήθη διαμονή του στο έδαφος κράτους άλλου από το κράτος μέλος στο οποίο ασκείται η αγωγή δεν παρίσταται, το αρμόδιο δικαστήριο υποχρεούται να αναστείλει τη διαδικασία μέχρις ότου εξακριβωθεί ότι ο εναγόμενος ήταν σε θέση να παραλάβει το εισαγωγικό της δίκης έγγραφο ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο εντός της αναγκαίας για την υπεράσπισή του προθεσμίας ή ότι επεδείχθη κάθε επιμέλεια για τον σκοπό αυτό.
2. Οι διατάξεις του άρθρου 19 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1393/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2007, περί επιδόσεως και κοινοποιήσεως στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις²³ εφαρμόζονται αντί των διατάξεων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, εάν το εισαγωγικό της δίκης έγγραφο ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο έπρεπε να διαβιβαστεί από ένα κράτος μέλος σε άλλο κατ' εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού.
3. Όταν δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1393/2007, εφαρμόζεται το άρθρο 15 της σύμβασης της Χάγης, της 15ης Νοεμβρίου 1965, για την επίδοση και την κοινοποίηση στο εξωτερικό δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, εάν το εισαγωγικό της δίκης έγγραφο ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο έπρεπε να διαβιβαστεί στην αλλοδαπή σύμφωνα με την συγκεκριμένη σύμβαση.

Άρθρο 12

Εκκρεμοδικία

1. Αν έχουν ασκηθεί αγωγές με το ίδιο αντικείμενο και εκ της ίδιας αιτίας μεταξύ των ιδίων διαδίκων ενώπιον δικαστηρίων διαφόρων κρατών μελών, κάθε δικαστήριο εκτός εκείνου που επελήφθη πρώτο αναστέλλει αυτεπάγγελτα τη διαδικασία του μέχρι να διαπιστωθεί διεθνής δικαιοδοσία του δικαστηρίου που επελήφθη πρώτο.
2. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, το πρώτο επιληφθέν δικαστήριο αποφαινεται για το εάν είναι αρμόδιο εντός έξι μηνών, εκτός αν τούτο είναι ανέφικτο

²³ ΕΕ L 324 της 10.12.2007, σ. 79.

λόγω έκτακτων περιστάσεων. Κατόπιν αιτήσεως κάθε άλλου δικαστηρίου το οποίο έχει επιληφθεί της υπόθεσης, το πρώτο επιληφθέν δικαστήριο ενημερώνει το εν λόγω άλλο δικαστήριο σχετικά με την ημερομηνία κατά την οποία του υποβλήθηκε η υπόθεση και για το κατά πόσον έχει κηρύξει εαυτό αρμόδιο να κρίνει την υπόθεση ή, στην αντίθετη περίπτωση, γνωστοποιεί στο άλλο δικαστήριο τη διορία την οποία κρίνει αναγκαία προκειμένου να αποφασίσει επί του συγκεκριμένου ζητήματος.

3. Όταν διαπιστωθεί η δικαιοδοσία του δικαστηρίου που επελήφθη πρώτο, κάθε δικαστήριο που επιλαμβάνεται μεταγενέστερα οφείλει να διαπιστώσει την έλλειψη δικαιοδοσίας του υπέρ αυτού του δικαστηρίου.

Άρθρο 13 **Συναφεία**

1. Όταν συναφείς αγωγές εκκρεμούν ενώπιον δικαστηρίων διαφορετικών κρατών μελών, το χρονολογικά δεύτερο επιληφθέν δικαστήριο δύναται να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία.
2. Όταν οι αγωγές αυτές εκκρεμούν σε πρώτο βαθμό δικαιοδοσίας, το δεύτερο επιληφθέν δικαστήριο δύναται επίσης, με αίτηση ενός από τους διαδίκους, να κηρύξει εαυτό αναρμόδιο, υπό την προϋπόθεση ότι το πρώτο επιληφθέν δικαστήριο έχει δικαιοδοσία για να κρίνει τις αγωγές αυτές και ότι το δίκαιό του επιτρέπει την συνεκδίκασή τους.
3. Είναι συναφείς, κατά την έννοια του παρόντος άρθρου, αγωγές που συνδέονται μεταξύ τους τόσο στενά ώστε να υπάρχει συμφέρον να εξετασθούν και να εκδικασθούν ταυτόχρονα, προκειμένου να αποφευχθεί η έκδοση ασυμβίβαστων μεταξύ τους αποφάσεων αν τυχόν οι υποθέσεις εκδικάζονταν χωριστά.

Άρθρο 14 **Προσωρινά και συντηρητικά μέτρα**

Είναι δυνατό να υποβληθεί αίτηση για τη λήψη προσωρινών ή συντηρητικών μέτρων που προβλέπονται από το δίκαιο κράτους μέλους στα δικαστήρια του κράτους αυτού, έστω και αν τα δικαστήρια άλλου κράτους μέλους έχουν, δυνάμει του παρόντος κανονισμού, διεθνή δικαιοδοσία για την εκδίκαση της υπόθεσης επί της ουσίας.

Κεφάλαιο III

Εφαρμοστέο δίκαιο

Άρθρο 15 **Προσδιορισμός του εφαρμοστέου δικαίου**

Το εφαρμοστέο δίκαιο στις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρημένων συντρόφων είναι το δίκαιο του κράτους καταχώρησης της σχέσης συμβίωσης.

Άρθρο 16

Καθολικός χαρακτήρας του κανόνα σύγκρουσης νόμων

Το καθοριζόμενο σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου δίκαιο εφαρμόζεται ακόμα και αν δεν πρόκειται για δίκαιο κράτους μέλους.

Άρθρο 17

Κανόνες δημόσιας τάξης

Οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού δεν μπορούν να θίξουν την εφαρμογή διατάξεων αναγκαστικού δικαίου ή τήρηση των οποίων κρίνεται πρωταρχικής σημασίας από ένα κράτος μέλος για τη διασφάλιση των δημοσίων συμφερόντων του, όπως η πολιτική, κοινωνική ή οικονομική οργάνωσή του, σε βαθμό που να επιβάλλεται η εφαρμογή τους σε κάθε κατάσταση που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού, ανεξάρτητα από το δίκαιο που κατά τα άλλα είναι εφαρμοστέο στις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρημένων συντρόφων σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 18

Δημόσια τάξη του δικάζοντος δικαστή

1. Η εφαρμογή μιας διάταξης του δικαίου που καθορίζεται από τον παρόντα κανονισμό δεν μπορεί να αποκλεισθεί παρά μόνον εάν αυτή η εφαρμογή είναι προδήλως ασυμβίβαστη με τη δημόσια τάξη του δικάζοντος δικαστή.
2. Η εφαρμογή μιας διάταξης του δικαίου που καθορίζεται από τον παρόντα κανονισμό δεν μπορεί να θεωρηθεί ασυμβίβαστη με τη δημόσια τάξη του δικάζοντος δικαστή για τον μόνο λόγο ότι το δίκαιο του δικάζοντος δικαστή δεν προβλέπει τον θεσμό της καταχωρημένης συμβίωσης.

Άρθρο 19

Αποκλεισμός της αναπαραπομπής

Οσάκις ο παρών κανονισμός προβλέπει την εφαρμογή του δικαίου ενός κράτους, εννοεί τους κανόνες ουσιαστικού δικαίου που ισχύουν στο εν λόγω κράτος, εξαιρουμένων των κανόνων ιδιωτικού διεθνούς δικαίου.

Άρθρο 20

Κράτη με δύο ή περισσότερα συστήματα δικαίου - σύγκρουση νόμων εδαφικού χαρακτήρα

Σε περίπτωση που ένα κράτος αποτελείται από περισσότερες εδαφικές ενότητες, η καθεμιά από τις οποίες έχει το δικό της σύστημα δικαίου ή δικό της σύνολο κανόνων σχετικά με τα ζητήματα που διέπονται από τον παρόντα κανονισμό:

- α) οποιαδήποτε μνεία στο δίκαιο αυτού του κράτους, για τον σκοπό του καθορισμού του εφαρμοστέου δικαίου σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, νοείται ότι αφορά το δίκαιο που ισχύει στη σχετική εδαφική ενότητα·

- β) οποιαδήποτε μνεία της συνήθους διαμονής στο συγκεκριμένο κράτος νοείται ότι αφορά τη συνήθη διαμονή σε μια εδαφική ενότητα·
- γ) οποιαδήποτε μνεία της ιθαγένειας νοείται ότι αφορά την εδαφική ενότητα που ορίζεται από το δίκαιο του συγκεκριμένου κράτους ή, ελλείψει σχετικών κανόνων, την εδαφική ενότητα που επέλεξαν τα μέρη ή, ελλείψει επιλογής, την εδαφική ενότητα με την οποία ο σύντροφος ή οι σύντροφοι έχει/έχουν τον στενότερο δεσμό.

Κεφάλαιο IV

Αναγνώριση, εκτελεστικότητα και εκτέλεση

ΤΜΗΜΑ 1

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Υποτμήμα 1

Αναγνώριση

Άρθρο 21

Αναγνώριση αποφάσεων

1. Οι αποφάσεις που εκδίδονται σε ένα κράτος μέλος αναγνωρίζονται στα άλλα κράτη μέλη χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε διαδικασία.
2. Σε περίπτωση αμφισβήτησης, κάθε ενδιαφερόμενος που επικαλείται ως κύριο ζήτημα την αναγνώριση μπορεί να ζητήσει να διαπιστωθεί, με τις διαδικασίες που προβλέπονται στα άρθρα [38 έως 56] του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 44/2001, ότι η απόφαση πρέπει να αναγνωρισθεί .
3. Εάν η επίκληση της αναγνώρισης γίνεται παρεμπιπτόντως ενώπιον δικαστηρίου ενός κράτους μέλους, το δικαστήριο αυτό έχει διεθνή δικαιοδοσία να κρίνει σχετικά.

Άρθρο 22

Λόγοι μη αναγνώρισης απόφασης

Μια απόφαση δεν αναγνωρίζεται:

- α) αν η αναγνώριση αντίκειται προδήλως στη δημόσια τάξη του κράτους μέλους αναγνώρισης·
- β) αν το εισαγωγικό έγγραφο της δίκης ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο δεν έχει επιδοθεί ή κοινοποιηθεί στον ερημοδικήσαντα εναγόμενο εγκαίρως και κατά τέτοιο τρόπο ώστε

αυτός να μπορεί να αμυνθεί, εκτός εάν ο εναγόμενος παρέλειψε να ασκήσει ένδικο μέσο κατά της απόφασης ενώ μπορούσε να το πράξει·

- γ) αν είναι ασυμβίβαστη με απόφαση που έχει εκδοθεί μεταξύ των ιδίων διαδικών στο κράτος μέλος αναγνώρισης·
- δ) αν είναι ασυμβίβαστη με απόφαση που εκδόθηκε προγενέστερα μεταξύ των ιδίων διαδικών και με το ίδιο αντικείμενο και την ίδια αιτία σε άλλο κράτος μέλος ή σε τρίτο κράτος, εφόσον η προγενέστερη αυτή απόφαση συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την αναγνώρισή της στο κράτος μέλος αναγνώρισης.

Άρθρο 23

Απαγόρευση έρευνας της δικαιοδοσίας του δικαστηρίου προέλευσης

1. Δεν ερευνάται η δικαιοδοσία των δικαστηρίων του κράτους μέλους προέλευσης.
2. Το αναφερόμενο στο άρθρο 18 κριτήριο της δημόσιας τάξης δεν εφαρμόζεται στους κανόνες περί διεθνούς δικαιοδοσίας των άρθρων 3 έως 8.

Άρθρο 24

Διαφορές μεταξύ των εφαρμοστέων δικαίων

Η αναγνώριση και η εκτέλεση μιας απόφασης ή τμήματος απόφασης που αφορά τις περιουσιακές σχέσεις καταχωρημένων συντρόφων δεν επιτρέπεται να απορριφθούν με την αιτιολογία ότι το δίκαιο του κράτους μέλους αναγνώρισης ή εκτέλεσης δεν προβλέπει τον θεσμό της καταχωρημένης συμβίωσης ή δεν του αναγνωρίζει τις ίδιες περιουσιακές συνέπειες.

Άρθρο 25

Απαγόρευση της επί της ουσίας αναθεώρησης της απόφασης

Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται επί της ουσίας αναθεώρηση αλλοδαπής απόφασης.

Άρθρο 26

Αναστολή της διαδικασίας

Το δικαστήριο κράτους μέλους ενώπιον του οποίου ζητείται αναγνώριση απόφασης που εκδόθηκε σε άλλο κράτος μέλος μπορεί να αναστείλει τη διαδικασία, αν η απόφαση αυτή έχει προσβληθεί με τακτικό ένδικο μέσο.

Υποτμήμα 2

Εκτέλεση

Άρθρο 27

Εκτελεστές αποφάσεις

Οι αποφάσεις που εκδίδονται σε ένα κράτος μέλος και οι οποίες έχουν σε αυτό ισχύ εκτελεστού τίτλου εκτελούνται στα άλλα κράτη μέλη σύμφωνα με τα άρθρα [38 έως 56 και 58] του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 44/2001.

ΤΜΗΜΑ 2

ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΙ

Άρθρο 28

Αναγνώριση των δημόσιων εγγράφων

1. Τα δημόσια έγγραφα που καταρτίζονται σε ένα κράτος μέλος αναγνωρίζονται στα άλλα κράτη μέλη, εκτός από την περίπτωση της αμφισβήτησης του κύρους αυτών των εγγράφων σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο και υπό την επιφύλαξη ότι η αναγνώριση αυτή δεν αντιβαίνει προδήλως στη δημόσια τάξη του κράτους μέλους αναγνώρισης.
2. Η αναγνώριση των δημοσίων εγγράφων προσδίδει σε αυτά αποδεικτική ισχύ ως προς το περιεχόμενό τους, καθώς και απλό τεκμήριο εγκυρότητας.

Άρθρο 29

Εκτελεστότητα των δημοσίων εγγράφων

1. Τα δημόσια έγγραφα που έχουν καταρτισθεί και είναι εκτελεστά σε ένα κράτος μέλος κηρύσσονται, μετά από σχετική αίτηση, εκτελεστά σε κάποιο άλλο κράτος μέλος, σύμφωνα με τη διαδικασία των άρθρων [38 έως 57] του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 44/2001.
2. Το δικαστήριο ενώπιον του οποίου έχει ασκηθεί ένδικο μέσο δυνάμει των άρθρων [43 και 44] του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 44/2001 μπορεί να απορρίψει ή να ανακαλέσει κήρυξη εκτελεστότητας μόνον αν η εκτέλεση του δημοσίου εγγράφου αντίκειται προδήλως στη δημόσια τάξη του κράτους μέλους εκτέλεσης.

Άρθρο 30

Αναγνώριση και εκτελεστότητα των δικαστικών συμβιβασμών

Οι δικαστικοί συμβιβασμοί που έχουν κηρυχθεί εκτελεστοί στο κράτος μέλος προέλευσης αναγνωρίζονται και κηρύσσονται εκτελεστοί σε κάποιο άλλο κράτος μέλος, μετά από σχετική αίτηση οποιουδήποτε ενδιαφερόμενου, υπό τις ίδιες προϋποθέσεις με αυτές των δημοσίων εγγράφων. Το δικαστήριο ενώπιον του οποίου έχει ασκηθεί ένδικο μέσο δυνάμει του άρθρου [42 ή

44] του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 44/2001 μπορεί να απορρίψει ή να ανακαλέσει κήρυξη εκτελεστότητας μόνον αν η εκτέλεση του δικαστικού συμβιβασμού αντίκειται προδήλως στη δημόσια τάξη του κράτους μέλους εκτέλεσης.

Κεφάλαιο V

Αποτελέσματα έναντι τρίτων

Άρθρο 31

Αποτελέσματα έναντι τρίτων

1. Τα αποτελέσματα των περιουσιακών σχέσεων των καταχωρημένων συντρόφων σε έννομη σχέση μεταξύ ενός συντρόφου και ενός τρίτου διέπονται από το δίκαιο του κράτους καταχώρησης της σχέσης συμβίωσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 15.
2. Εντούτοις, το δίκαιο ενός κράτους μέλους μπορεί να προβλέψει ότι το εφαρμοστέο στις περιουσιακές σχέσεις των συντρόφων δίκαιο δεν μπορεί να αντιταχθεί από έναν εκ των συντρόφων έναντι τρίτου, όταν κάποιος εκ των συντρόφων ή ο τρίτος έχει τη συνήθη διαμονή του στο έδαφος αυτού του κράτους μέλους και δεν έχουν τηρηθεί οι διατυπώσεις δημοσιότητας ή καταχώρησης που προβλέπονται από το δίκαιο αυτού του κράτους μέλους, εκτός αν ο τρίτος γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει το εφαρμοστέο στις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρημένων συντρόφων δίκαιο.
3. Παρόμοια, το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται κάποιο ακίνητο μπορεί να προβλέψει ανάλογο κανόνα με αυτόν της παραγράφου 2 για τις έννομες σχέσεις μεταξύ συντρόφου και τρίτου σε σχέση με το συγκεκριμένο ακίνητο.

Κεφάλαιο VI

Γενικές και τελικές διατάξεις

Άρθρο 32

Σχέση με τις ισχύουσες διεθνείς συμβάσεις

1. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει την εφαρμογή διμερών ή πολυμερών συμβάσεων των οποίων ένα ή περισσότερα κράτη μέλη είναι μέρη κατά τον χρόνο έκδοσης του παρόντος κανονισμού και οι οποίες διέπουν θέματα τα οποία ρυθμίζονται με τον παρόντα κανονισμό, υπό την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών δυνάμει του άρθρου 351 της συνθήκης.
2. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1, ο παρών κανονισμός υπερισχύει, μεταξύ των κρατών μελών, των συμβάσεων που αφορούν τα ρυθμιζόμενα από τον παρόντα κανονισμό θέματα και των οποίων συμβαλλόμενα μέρη είναι κράτη μέλη.

Άρθρο 33

Διαθέσιμες πληροφορίες για το κοινό και τις αρμόδιες αρχές

1. Το αργότερο στις [...], τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή στην επίσημη γλώσσα ή στις επίσημες γλώσσες που κρίνουν αρμόζουσες :
 - α) περιγραφή των εθνικών νομοθεσιών και διαδικασιών τους σχετικά με το δίκαιο των περιουσιακών σχέσεων των καταχωρημένων συντρόφων, καθώς και τα σχετικά κείμενα,
 - β) τις εθνικές τους διατάξεις σχετικά με τα αποτελέσματα έναντι τρίτων σύμφωνα με το άρθρο 31 παράγραφοι 2 και 3.
2. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για κάθε μεταγενέστερη μεταβολή των εν λόγω διατάξεων.
3. Η Επιτροπή θέτει τις πληροφορίες που της κοινοποιούνται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 στη διάθεση του κοινού με τα κατάλληλα μέσα, ιδίως μέσω του πολύγλωσσου δικτυακού τόπου του ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις.

Άρθρο 34

Ρήτρα επανεξέτασης

1. Το αργότερο [...] [πέντε έτη μετά την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής...], και στη συνέχεια ανά πέντε έτη, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Η έκθεση αυτή συνοδεύεται, ενδεχομένως, από προτάσεις προσαρμογής του παρόντος κανονισμού.
2. Προς το σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τα σχετικά στοιχεία που αφορούν την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού από τα δικαστήριά τους.

Άρθρο 35

Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι διατάξεις των κεφαλαίων II και IV του παρόντος κανονισμού εφαρμόζονται στις αγωγές που ασκούνται, στα δημόσια έγγραφα που συντάσσονται, στους δικαστικούς συμβιβασμούς που καταρτίζονται και στις αποφάσεις που εκδίδονται μετά την έναρξη εφαρμογής του.
2. Εντούτοις, εάν η αγωγή ασκήθηκε στο κράτος προέλευσης πριν από την έναρξη εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, οι αποφάσεις που εξεδόθησαν μετά την εν λόγω ημερομηνία αναγνωρίζονται και εκτελούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου IV, εφόσον οι κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας που εφαρμόστηκαν είναι σύμφωνοι με αυτούς που προβλέπονται από τις διατάξεις του κεφαλαίου II.
3. Οι διατάξεις του κεφαλαίου III εφαρμόζονται μόνο στους συντρόφους που έχουν καταχωρήσει τη σχέση συμβίωσής τους.

Άρθρο 36
Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο παρών κανονισμός τίθεται σε εφαρμογή την [ένα έτος μετά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του].

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Βρυξέλλες [...], την [...]

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος